

Tema 1. Anàlisi d'algorismes

Estructures de Dades i Algorismes

FIB

Antoni Lozano

Q2 2018–2019

Versió de 27 de febrer de 2019

1 Temps de càlcul

- Eficiència dels algorismes
- Ordres de magnitud

2 Notació asimptòtica

- Notació asimptòtica: definicions
- Notació asimptòtica: propietats
- Formes de creixement

3 Cost dels algorismes

- Algorismes iteratius
- Algorismes recursius
- Teoremes mestres

Tema 1. Anàlisi d'algorismes

1 Temps de càlcul

- Eficiència dels algorismes
- Ordres de magnitud

2 Notació asimptòtica

- Notació asimptòtica: definicions
- Notació asimptòtica: propietats
- Formes de creixement

3 Cost dels algorismes

- Algorismes iteratius
- Algorismes recursius
- Teoremes mestres

El software ideal hauria de ser:

- Fiable
- Mantenible
- Eficient

El software ideal hauria de ser:

- Fiable
- Mantenible
- Eficient

El software ideal hauria de ser:

- Fiable
- Mantenible
- Eficient

Objectius de l'anàlisi de l'eficiència:

- Comparar solucions algorísmiques alternatives
- Predir els recursos que farà servir un algorisme
- Millorar els algorismes existents

Objectius de l'anàlisi de l'eficiència:

- Comparar solucions algorísmiques alternatives
- Predir els recursos que farà servir un algorisme
- Millorar els algorismes existents

Objectius de l'anàlisi de l'eficiència:

- Comparar solucions algorísmiques alternatives
- Predir els recursos que farà servir un algorisme
- Millorar els algorismes existents

Consideracions sobre l'eficiència:

- És un concepte relatiu
- Depèn de la mida de les entrades
- Els factors funció de la implementació (màquina, compilador, llibreries) són constants

Consideracions sobre l'eficiència:

- És un concepte relatiu
- Depèn de la mida de les entrades
- Els factors funció de la implementació (màquina, compilador, llibreries) són constants

Consideracions sobre l'eficiència:

- És un concepte relatiu
- Depèn de la mida de les entrades
- Els factors funció de la implementació (màquina, compilador, llibreries) són constants

Exemple 1: el problema de selecció

Problema de selecció

Donada una llista de n naturals, determinar el k -èsim més gran.

Primera solució

Ordenar els nombres en un vector de forma decreixent i retornar el k -èsim.

Segona solució

Escriure els k primers nombres en un vector $V[0 \dots k - 1]$ i ordenar-los decreixentment. Per a cada element restant:

- si és més petit que $V[k - 1]$, es descarta
- si no, se situa correctament en V i s'elimina el més petit

Retornar $V[k - 1]$.

Exemple 1: el problema de selecció

Problema de selecció

Donada una llista de n naturals, determinar el k -èsim més gran.

Primera solució

Ordenar els nombres en un vector de forma decreixent i retornar el k -èsim.

Segona solució

Escriure els k primers nombres en un vector $V[0 \dots k - 1]$ i ordenar-los decreixentment. Per a cada element restant:

- si és més petit que $V[k - 1]$, es descarta
- si no, se situa correctament en V i s'elimina el més petit

Retornar $V[k - 1]$.

Exemple 1: el problema de selecció

Problema de selecció

Donada una llista de n naturals, determinar el k -èsim més gran.

Primera solució

Ordenar els nombres en un vector de forma decreixent i retornar el k -èsim.

Segona solució

Escriure els k primers nombres en un vector $V[0 \dots k - 1]$ i ordenar-los decreixentment. Per a cada element restant:

- si és més petit que $V[k - 1]$, es descarta
- si no, se situa correctament en V i s'elimina el més petit

Retornar $V[k - 1]$.

Exemple 2: el mur infinit

Mur infinit

Estem davant d'un mur que s'allarga indefinidament en totes dues direccions. Volem trobar l'única porta que el travessa, però no sabem a quina distància és ni en quina direcció. Tot i que és fosc, portem una espelma que ens permet veure la porta quan hi som a prop.

Exemple 2: el mur infinit

Primera solució

- Avancem 1 metre i tornem a l'origen
- Retrocedim 2 metres i tornem a l'origen
- Avancem 3 metres i tornem a l'origen
- Retrocedim 4 metres i tornem a l'origen
- ...

Exemple 2: el mur infinit

Segona solució

- Avancem 1 metre i tornem a l'origen
- Retrocedim 2 metres i tornem a l'origen
- Avancem 4 metres i tornem a l'origen
- Retrocedim 8 metres i tornem a l'origen
- ...

Mida

La **mida** o **talla** d'una entrada x és el nombre de símbols necessari per codificar-la. Es representa amb $|x|$.

Tipus d'entrades

- **Nombres naturals** $\longrightarrow$ codificació en binari

$$|27| = 5 \text{ perquè } \langle 27 \rangle_2 = 11011$$

- **Llistes** $\longrightarrow$ nombre de components

$$|(23, 1, 7, 0, 12, 500, 2, 11)| = 8$$

- **Grafs** de n vèrtexs i m arestes representats amb:

- llistes d'adjacència $\longrightarrow c \cdot (n + m)$, amb $c \in \mathbb{N}$
- matrius d'adjacència $\longrightarrow n^2$

Mida

La **mida** o **talla** d'una entrada x és el nombre de símbols necessari per codificar-la. Es representa amb $|x|$.

Tipus d'entrades

- **Nombres naturals** $\rightarrow$ codificació en binari

$$|27| = 5 \text{ perquè } \langle 27 \rangle_2 = 11011$$

- **Llistes** $\rightarrow$ nombre de components

$$|(23, 1, 7, 0, 12, 500, 2, 11)| = 8$$

- **Grafs** de n vèrtexs i m arestes representats amb:

- llistes d'adjacència $\rightarrow c \cdot (n + m)$, amb $c \in \mathbb{N}$
- matrius d'adjacència $\rightarrow n^2$

Exercici

Demostreu que $|\langle x \rangle_2| = \lfloor \log_2 x \rfloor + 1$, on $\langle x \rangle_2$ és la codificació binària de x .

Pista: expresseu x en binari

$$\langle x \rangle_2 = b_{k-1} b_{k-2} \dots b_0$$

on $b_{k-1} \neq 0$ i calculeu els valors mínim i màxim de x en funció de k .

Notació

A partir d'ara, escriurem $\log$ en lloc de $\log_2$.

Exercici

Demostreu que $|\langle x \rangle_2| = \lfloor \log_2 x \rfloor + 1$, on $\langle x \rangle_2$ és la codificació binària de x .

Pista: expresseu x en binari

$$\langle x \rangle_2 = b_{k-1} b_{k-2} \dots b_0$$

on $b_{k-1} \neq 0$ i calculeu els valors mínim i màxim de x en funció de k .

Notació

A partir d'ara, escriurem **log** en lloc de $\log_2$.

Donat un algorisme A amb conjunt d'entrades $\mathcal{A}$, l'eficiència o cost d' A es pot expressar com una funció $T : \mathcal{A} \rightarrow \mathbb{R}^+$.

Però trobar T pot ser complicat i de poca utilitat. Com que el cost acostuma a ser semblant per entrades de la mateixa mida, considerem 3 possibilitats:

- **Cas pitjor.** $T_{pitjor}(n) = \max\{T(x) \mid x \in \mathcal{A} \wedge |x| = n\}$

Determina límits que l'algorisme no superarà

- **Cas mig.** $T_{mig}(n) = \sum_{x \in \mathcal{A}, |x|=n} Pr(x)T(x)$,
on $Pr(x)$ és la probabilitat de l'ocurrència de l'entrada x en $\mathcal{A}$

Difícil de calcular

- **Cas millor.** $T_{millor}(n) = \min\{T(x) \mid x \in \mathcal{A} \wedge |x| = n\}$

Poc útil

Donat un algorisme A amb conjunt d'entrades $\mathcal{A}$, l'eficiència o cost d' A es pot expressar com una funció $T : \mathcal{A} \rightarrow \mathbb{R}^+$.

Però trobar T pot ser complicat i de poca utilitat. Com que el cost acostuma a ser semblant per entrades de la mateixa mida, considerem 3 possibilitats:

- **Cas pitjor.** $T_{pitjor}(n) = \max\{T(x) \mid x \in \mathcal{A} \wedge |x| = n\}$

Determina límits que l'algorisme no superarà

- **Cas mig.** $T_{mig}(n) = \sum_{x \in \mathcal{A}, |x|=n} Pr(x)T(x)$,
on $Pr(x)$ és la probabilitat de l'ocurrència de l'entrada x en $\mathcal{A}$

Difícil de calcular

- **Cas millor.** $T_{millor}(n) = \min\{T(x) \mid x \in \mathcal{A} \wedge |x| = n\}$

Poc útil

Donat un algorisme A amb conjunt d'entrades $\mathcal{A}$, l'eficiència o cost d' A es pot expressar com una funció $T : \mathcal{A} \rightarrow \mathbb{R}^+$.

Però trobar T pot ser complicat i de poca utilitat. Com que el cost acostuma a ser semblant per entrades de la mateixa mida, considerem 3 possibilitats:

- **Cas pitjor.** $T_{pitjor}(n) = \max\{T(x) \mid x \in \mathcal{A} \wedge |x| = n\}$

Determina límits que l'algorisme no superarà

- **Cas mig.** $T_{mig}(n) = \sum_{x \in \mathcal{A}, |x|=n} Pr(x)T(x)$,
on $Pr(x)$ és la probabilitat de l'ocurrència de l'entrada x en $\mathcal{A}$

Difícil de calcular

- **Cas millor.** $T_{millor}(n) = \min\{T(x) \mid x \in \mathcal{A} \wedge |x| = n\}$

Poc útil

Donat un algorisme A amb conjunt d'entrades $\mathcal{A}$, l'eficiència o cost d' A es pot expressar com una funció $T : \mathcal{A} \rightarrow \mathbb{R}^+$.

Però trobar T pot ser complicat i de poca utilitat. Com que el cost acostuma a ser semblant per entrades de la mateixa mida, considerem 3 possibilitats:

- **Cas pitjor.** $T_{pitjor}(n) = \max\{T(x) \mid x \in \mathcal{A} \wedge |x| = n\}$

Determina límits que l'algorisme no superarà

- **Cas mig.** $T_{mig}(n) = \sum_{x \in \mathcal{A}, |x|=n} Pr(x) T(x)$,
on $Pr(x)$ és la probabilitat de l'ocurrència de l'entrada x en $\mathcal{A}$

Difícil de calcular

- **Cas millor.** $T_{millor}(n) = \min\{T(x) \mid x \in \mathcal{A} \wedge |x| = n\}$

Poc útil

Taula 1 (Garey/Johnson, *Computers and Intractability*)

Comparació de funcions polinòmiques i exponencials.

cost	10	20	30	40	50
n	0.00001 s	0.00002 s	0.00003 s	0.00004 s	0.00005 s
n^2	0.0001 s	0.0004 s	0.0009 s	0.0016 s	0.0025 s
n^3	0.001 s	0.008 s	0.027 s	0.064 s	0.125 s
n^5	0.1 s	3.2 s	24.3 s	1.7 min	5.2 min
2^n	0.001 s	1.0 s	17.9 min	12.7 dies	35.7 anys
3^n	0.059 s	58 min	6.5 anys	3855 segles	2×10^8 segles

Taula 2 (Garey/Johnson, *Computers and Intractability*)

Efecte de les millores en la tecnologia sobre algorismes polinòmics i exponencials.

S'indiquen les mides de les entrades processades per unitat de temps

cost	tecnologia actual	tecnologia $\times 100$	tecnologia $\times 1000$
n	N_1	$100N_1$	$1000N_1$
n^2	N_2	$10N_2$	$31.6N_2$
n^3	N_3	$4.64N_3$	$10N_3$
2^n	N_4	$N_4 + 6.64$	$N_4 + 9.97$
3^n	N_5	$N_5 + 4.19$	$N_5 + 6.29$

Taula 3 (R. Sedgewick, *Algorithms in C++*)

A la pràctica, la frontera entre cost $n \log n$ (quasilineal) i n^2 (quadràtic) és important.

operacions per segon	mida del problema 1 milió			mida del problema 10^3 milions		
	n	$n \log n$	n^2	n	$n \log n$	n^2
10^6	segons	segons	setmanes	hores	hores	mai
10^9	instant	instant	hores	segons	segons	dècades
10^{12}	instant	instant	segons	instant	instant	setmanes

Ordres de magnitud

Necessitem una notació que:

- permeti donar una fita superior de

$$T_{pitjor}(n) = \max\{T(x) \mid x \in \mathcal{A} \wedge |x| = n\}.$$

(sabrem que l'algorisme mai superarà la fita)

- que sigui independent dels factors constants
(així no dependrà de la implementació)

Notació O gran

Donada una funció g , $O(g)$ és la classe de funcions f que “no creixen més de pressa que g ”. Formalment, $f \in O(g)$ si existeixen $c > 0$ i $n_0 \in \mathbb{N}$ tals que

$$\forall n \geq n_0 \quad f(n) \leq c \cdot g(n).$$

En lloc de $f \in O(g)$, s'escriu sovint “ f és $O(g)$ ” o, també, $f = O(g)$.

Ordres de magnitud

Necessitem una notació que:

- permeti donar una fita superior de

$$T_{pitjor}(n) = \max\{T(x) \mid x \in \mathcal{A} \wedge |x| = n\}.$$

(sabrem que l'algorisme mai superarà la fita)

- que sigui independent dels factors constants

(així no dependrà de la implementació)

Notació O gran

Donada una funció g , $O(g)$ és la classe de funcions f que “no creixen més de pressa que g ”. Formalment, $f \in O(g)$ si existeixen $c > 0$ i $n_0 \in \mathbb{N}$ tals que

$$\forall n \geq n_0 \quad f(n) \leq c \cdot g(n).$$

En lloc de $f \in O(g)$, s'escriu sovint “ f és $O(g)$ ” o, també, $f = O(g)$.

Ordres de magnitud

Necessitem una notació que:

- permeti donar una fita superior de

$$T_{pitjor}(n) = \max\{T(x) \mid x \in \mathcal{A} \wedge |x| = n\}.$$

(sabrem que l'algorisme mai superarà la fita)

- que sigui independent dels factors constants

(així no dependrà de la implementació)

Notació O gran

Donada una funció g , $O(g)$ és la classe de funcions f que “no creixen més de pressa que g ”. Formalment, $f \in O(g)$ si existeixen $c > 0$ i $n_0 \in \mathbb{N}$ tals que

$$\forall n \geq n_0 \quad f(n) \leq c \cdot g(n).$$

En lloc de $f \in O(g)$, s'escriu sovint “ f és $O(g)$ ” o, també, $f = O(g)$.

Ordres de magnitud

Necessitem una notació que:

- permeti donar una fita superior de

$$T_{pitjor}(n) = \max\{T(x) \mid x \in \mathcal{A} \wedge |x| = n\}.$$

(sabrem que l'algorisme mai superarà la fita)

- que sigui independent dels factors constants

(així no dependrà de la implementació)

Notació O gran

Donada una funció g , $O(g)$ és la classe de funcions f que “no creixen més de pressa que g ”. Formalment, $f \in O(g)$ si existeixen $c > 0$ i $n_0 \in \mathbb{N}$ tals que

$$\forall n \geq n_0 \quad f(n) \leq c \cdot g(n).$$

En lloc de $f \in O(g)$, s'escriu sovint “ f és $O(g)$ ” o, també, $f = O(g)$.

Exemple

Sigui $f(n) = 3n^3 + 5n^2 - 7n + 41$. Llavors, podem afirmar que $f \in O(n^3)$.

Per justificar-ho, només cal trobar constants c i n_0 tals que

$$\forall n \geq n_0 \quad f(n) \leq cn^3.$$

Però $3n^3 + 5n^2 - 7n + 41 \leq 8n^3 + 41$. Triem $c = 9$. Llavors,

$$8n^3 + 41 \leq 9n^3 \iff 41 \leq n^3,$$

que es compleix a partir de $n_0 = 4$. Per tant, $\forall n \geq 4 \quad f(n) \leq 9n^3$
i, llavors, $f(n) = O(n^3)$ amb $c = 9$ i $n_0 = 4$.

Exercici

Trobeu una constant n_0 que, juntament amb $c = 4$, demostri que $f \in O(n^3)$ per a la funció f de l'exemple.

Exemple

Sigui $f(n) = 3n^3 + 5n^2 - 7n + 41$. Llavors, podem afirmar que $f \in O(n^3)$.

Per justificar-ho, només cal trobar constants c i n_0 tals que

$$\forall n \geq n_0 \quad f(n) \leq cn^3.$$

Però $3n^3 + 5n^2 - 7n + 41 \leq 8n^3 + 41$. Triem $c = 9$. Llavors,

$$8n^3 + 41 \leq 9n^3 \iff 41 \leq n^3,$$

que es compleix a partir de $n_0 = 4$. Per tant, $\forall n \geq 4 \quad f(n) \leq 9n^3$
i, llavors, $f(n) = O(n^3)$ amb $c = 9$ i $n_0 = 4$.

Exercici

Trobeu una constant n_0 que, juntament amb $c = 4$, demostris que $f \in O(n^3)$ per a la funció f de l'exemple.

Exemple 1: el problema de selecció

Problema de selecció

Donada una llista de n naturals, determinar el k -èsim més gran.

Primera solució

Ordenar els nombres en un vector de forma decreixent i retornar el k -èsim.

Segona solució

Escriure els k primers nombres en un vector $V[0 \dots k - 1]$ i ordenar-los decreixentment. Per a cada element restant:

- si és més petit que $V[k - 1]$, es descarta
- si no, se situa correctament en V i s'elimina el més petit

Retornar $V[k - 1]$.

Exemple 1: el problema de selecció

Problema de selecció

Donada una llista de n naturals, determinar el k -èsim més gran.

Primera solució

Ordenar els nombres en un vector de forma decreixent i retornar el k -èsim.

Segona solució

Escriure els k primers nombres en un vector $V[0 \dots k - 1]$ i ordenar-los decreixentment. Per a cada element restant:

- si és més petit que $V[k - 1]$, es descarta
- si no, se situa correctament en V i s'elimina el més petit

Retornar $V[k - 1]$.

Exemple 1: el problema de selecció

Problema de selecció

Donada una llista de n naturals, determinar el k -èsim més gran.

Primera solució

Ordenar els nombres en un vector de forma decreixent i retornar el k -èsim.

Segona solució

Escriure els k primers nombres en un vector $V[0 \dots k - 1]$ i ordenar-los decreixentment. Per a cada element restant:

- si és més petit que $V[k - 1]$, es descarta
- si no, se situa correctament en V i s'elimina el més petit

Retornar $V[k - 1]$.

Exemple 1: el problema de selecció

Problema de selecció

Donada una llista de n naturals, determinar el k -èsim més gran.

Primera solució

Ordenar els nombres en un vector de forma decreixent i retornar el k -èsim.

- amb un algorisme d'ordenació bàsic (bombolla, inserció): $O(n^2)$
- amb un algorisme d'ordenació eficient: $O(n \log n)$

Exemple 1: el problema de selecció

Problema de selecció

Donada una llista de n naturals, determinar el k -èsim més gran.

Segona solució

Escriure els k primers nombres en un vector $V[0 \dots k - 1]$ i ordenar-los decreixentment. Per a cada element restant:

- si és més petit que $V[k - 1]$, es descarta
- si no, se situa correctament en V i s'elimina el més petit

Retornar $V[k - 1]$.

$O((k \log k) + (n - k) \cdot k)$

- Si k és constant, és $O(k \cdot n) = O(n)$
- Si $k = \lceil n/2 \rceil$, és $O(\frac{n}{2} \cdot \frac{n}{2}) = O(n^2)$

Exemple 1: el problema de selecció

Problema de selecció

Donada una llista de n naturals, determinar el k -èsim més gran.

Exercici

- Proposa una tercera solució del problema de selecció consistent en repetir k vegades una certa acció sobre la llista de naturals.
- Dona una fita superior del seu cost.

Exemple 2: el mur infinit

Mur infinit

Estem davant d'un mur que s'allarga indefinidament en totes dues direccions. Volem trobar l'única porta que el travessa, però no sabem a quina distància està ni en quina direcció. Tot i que és fosc, portem una espelma que ens permet veure la porta quan hi som a prop.

Exemple 2: el mur infinit

Primera solució

- Avancem 1 metre i tornem a l'origen
- Retrocedim 2 metres i tornem a l'origen
- Avancem 3 metres i tornem a l'origen
- Retrocedim 4 metres i tornem a l'origen
- ...

Temps quan la porta és a distància n :

$$T(n) = 2 \sum_{i=1}^{n-1} i + n = 2 \frac{(n-1)n}{2} + n = n^2 \in O(n^2).$$

$$\left(\text{recordem que } \sum_{i=1}^{n-1} i = \frac{(n-1)n}{2} \right)$$

Exemple 2: el mur infinit

Segona solució

- Avancem 1 metre i tornem a l'origen
- Retrocedim 2 metres i tornem a l'origen
- Avancem 4 metres i tornem a l'origen
- Retrocedim 8 metres i tornem a l'origen
- ...

Si la porta és a distància $n = 2^k$, aleshores

$$T(n) = 2 \sum_{i=0}^{k-1} 2^i + 2^k = 2(2^k - 1) + 2^k = 3n - 2 \in O(n).$$

$$\left(\text{recordem que } \sum_{i=0}^{k-1} 2^i = 2^k - 1 \right)$$

Tema 1. Anàlisi d'algorismes

1 Temps de càlcul

- Eficiència dels algorismes
- Ordres de magnitud

2 Notació asimptòtica

- Notació asimptòtica: definicions
- Notació asimptòtica: propietats
- Formes de creixement

3 Cost dels algorismes

- Algorismes iteratius
- Algorismes recursius
- Teoremes mestres

Notació asimptòtica: definicions

- La **notació asimptòtica** permet classificar les funcions d'acord amb la seva taxa relativa de creixement.
- Té en compte el comportament de les funcions per a entrades grans. Per exemple, $10^6 n > n^2$ fins a un cert valor de n que podem trobar:

$$n^2 \geq 10^6 n \iff n \geq 10^6.$$

Per a $n \geq 10^6$, doncs, n^2 creix més de pressa que $10^6 n$. En aquest cas, diem que la funció $f(n) = 10^6 n$ està fitada per $g(n) = n^2$ **asimptòticament**.

- La notació **$O(g)$** , anomenada "O gran", representa el conjunt de funcions fitades **asimptòticament** per g .

Notació asimptòtica: definicions

Notació Θ ((a): fita exacta asimptòtica)

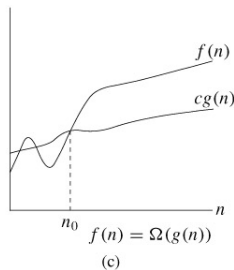
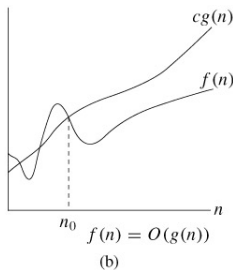
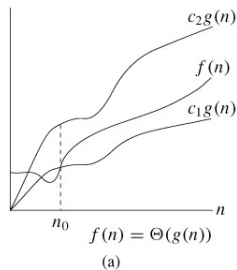
$$\Theta(g) = \{f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}^+ \mid \exists c_1, c_2 \in \mathbb{R}^+ \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n \geq n_0 \ c_1 g(n) \leq f(n) \leq c_2 g(n)\}$$

Notació O gran ((b): fita superior asimptòtica)

$$O(g) = \{f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}^+ \mid \exists c \in \mathbb{R}^+ \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n \geq n_0 \ f(n) \leq c \cdot g(n)\}$$

Notació Ω ((c): fita inferior asimptòtica)

$$\Omega(g) = \{f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}^+ \mid \exists c \in \mathbb{R}^+ \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n \geq n_0 \ f(n) \geq c \cdot g(n)\}$$

Notació Θ (fita exacta asimptòtica)

$$\Theta(g) = \{f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}^+ \mid \exists c_1, c_2 \in \mathbb{R}^+ \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n \geq n_0 \ c_1 g(n) \leq f(n) \leq c_2 g(n)\}$$

Exemples

- $75n \in \Theta(n)$
- $1023n^2 \notin \Theta(n)$
- $n^2 \notin \Theta(n)$
- $2^n \notin \Theta(2^{n^2})$
- $\Theta(n) \neq \Theta(n^2)$

Exercici

Demostreu que $2^n \notin \Theta(2^{n^2})$.

Notació Θ (fita exacta asimptòtica)

$$\Theta(g) = \{f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}^+ \mid \exists c_1, c_2 \in \mathbb{R}^+ \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n \geq n_0 \ c_1 g(n) \leq f(n) \leq c_2 g(n)\}$$

Exemples

- $75n \in \Theta(n)$
- $1023n^2 \notin \Theta(n)$
- $n^2 \notin \Theta(n)$
- $2^n \notin \Theta(2^{n^2})$
- $\Theta(n) \neq \Theta(n^2)$

Exercici

Demostreu que $2^n \notin \Theta(2^{n^2})$.

Notació O gran

Notació O gran (fita superior asimptòtica)

$$O(g) = \{f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}^+ \mid \exists c \in \mathbb{R}^+ \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n \geq n_0 \quad f(n) \leq c \cdot g(n)\}$$

Exemples

- $7n^2 + 5n - 7 \in O(n^2)$
- $n + 15 \in O(n)$
- $O(n^5) \subseteq O(n^6)$
- $n^3 \notin O(n^2)$
- $n^3 \in O(2^n)$

Exercici

Demostreu que $p(n) = 7n^2 + 4n - 2$ és $O(n^2)$.

Notació O gran

Notació O gran (fita superior asimptòtica)

$$O(g) = \{f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}^+ \mid \exists c \in \mathbb{R}^+ \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n \geq n_0 \quad f(n) \leq c \cdot g(n)\}$$

Exemples

- $7n^2 + 5n - 7 \in O(n^2)$
- $n + 15 \in O(n)$
- $O(n^5) \subseteq O(n^6)$
- $n^3 \notin O(n^2)$
- $n^3 \in O(2^n)$

Exercici

Demostreu que $p(n) = 7n^2 + 4n - 2$ és $O(n^2)$.

Notació Ω ((c): fita inferior asimptòtica)

$$\Omega(g) = \{f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}^+ \mid \exists c \in \mathbb{R}^+ \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n \geq n_0 \quad f(n) \geq c \cdot g(n)\}$$

Exemples

- $2^n \in \Omega(n)$
- $n^2 - n \in \Omega(n)$
- $n \in \Omega(n)$
- $n \notin \Omega(n^2)$
- $\Omega(n^6) \subseteq \Omega(n^5)$

Exercici

Demostreu que $n^2 - n$ és $\Omega(n)$.

Notació Ω ((c): fita inferior asimptòtica)

$$\Omega(g) = \{f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}^+ \mid \exists c \in \mathbb{R}^+ \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n \geq n_0 \quad f(n) \geq c \cdot g(n)\}$$

Exemples

- $2^n \in \Omega(n)$
- $n^2 - n \in \Omega(n)$
- $n \in \Omega(n)$
- $n \notin \Omega(n^2)$
- $\Omega(n^6) \subseteq \Omega(n^5)$

Exercici

Demostreu que $n^2 - n$ és $\Omega(n)$.

Relacions entre O , Ω i Θ

Donades dues funcions f i g :

- $f \in \Omega(g) \iff g \in O(f)$
- $\Theta(f) = O(f) \cap \Omega(f)$
- $O(f) = O(g) \iff \Omega(f) = \Omega(g) \iff \Theta(f) = \Theta(g)$

Regla del límit

- $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} = 0 \Rightarrow f \in O(g)$ però $g \notin O(f)$
- $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} = \infty \Rightarrow g \in O(f)$ però $f \notin O(g)$
- $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} = c$, on $0 < c < \infty \Rightarrow O(f) = O(g)$

Exercicis

Siguin $k \geq 1$ i $c > 1$. Demostreu:

- 1 $n^k \in O(c^n)$ i $n^k \notin \Omega(c^n)$
- 2 $\log^k n \in O(n)$

Regla del límit

- $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} = 0 \Rightarrow f \in O(g)$ però $g \notin O(f)$
- $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} = \infty \Rightarrow g \in O(f)$ però $f \notin O(g)$
- $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} = c$, on $0 < c < \infty \Rightarrow O(f) = O(g)$

Exercicis

Siguin $k \geq 1$ i $c > 1$. Demostreu:

- 1 $n^k \in O(c^n)$ i $n^k \notin \Omega(c^n)$
- 2 $\log^k n \in O(n)$

Propietats de l'O gran

Donades les funcions f, f_1, f_2, g, g_1, g_2 i h :

- *Reflexivitat.* $f \in O(f)$
- *Transitivitat.* $f \in O(g) \wedge g \in O(h) \Rightarrow f \in O(h)$
- *Caracterització.* $f \in O(g) \iff O(f) \subseteq O(g)$
- *Regla de la suma.* $f_1 \in O(g_1) \wedge f_2 \in O(g_2) \Rightarrow f_1 + f_2 \in O(\max(g_1, g_2))$
- *Regla del producte.* $f_1 \in O(g_1) \wedge f_2 \in O(g_2) \Rightarrow f_1 \cdot f_2 \in O(g_1 \cdot g_2)$
- *Invariança multiplicativa.* Per a tota constant $c \in \mathbb{R}^+$, $O(f) = O(c \cdot f)$

Propietats de l'O gran

Donades les funcions f, f_1, f_2, g, g_1, g_2 i h :

- *Reflexivitat.* $f \in O(f)$
- *Transitivitat.* $f \in O(g) \wedge g \in O(h) \Rightarrow f \in O(h)$
- *Caracterització.* $f \in O(g) \iff O(f) \subseteq O(g)$
- *Regla de la suma.* $f_1 \in O(g_1) \wedge f_2 \in O(g_2) \Rightarrow f_1 + f_2 \in O(\max(g_1, g_2))$
- *Regla del producte.* $f_1 \in O(g_1) \wedge f_2 \in O(g_2) \Rightarrow f_1 \cdot f_2 \in O(g_1 \cdot g_2)$
- *Invariança multiplicativa.* Per a tota constant $c \in \mathbb{R}^+$, $O(f) = O(c \cdot f)$

Propietats de l'O gran

Donades les funcions f, f_1, f_2, g, g_1, g_2 i h :

- *Reflexivitat.* $f \in O(f)$
- *Transitivitat.* $f \in O(g) \wedge g \in O(h) \Rightarrow f \in O(h)$
- *Caracterització.* $f \in O(g) \iff O(f) \subseteq O(g)$
- *Regla de la suma.* $f_1 \in O(g_1) \wedge f_2 \in O(g_2) \Rightarrow f_1 + f_2 \in O(\max(g_1, g_2))$
- *Regla del producte.* $f_1 \in O(g_1) \wedge f_2 \in O(g_2) \Rightarrow f_1 \cdot f_2 \in O(g_1 \cdot g_2)$
- *Invariança multiplicativa.* Per a tota constant $c \in \mathbb{R}^+$, $O(f) = O(c \cdot f)$

Propietats de l'O gran

Donades les funcions f, f_1, f_2, g, g_1, g_2 i h :

- *Reflexivitat.* $f \in O(f)$
- *Transitivitat.* $f \in O(g) \wedge g \in O(h) \Rightarrow f \in O(h)$
- *Caracterització.* $f \in O(g) \iff O(f) \subseteq O(g)$
- *Regla de la suma.* $f_1 \in O(g_1) \wedge f_2 \in O(g_2) \Rightarrow f_1 + f_2 \in O(\max(g_1, g_2))$
- *Regla del producte.* $f_1 \in O(g_1) \wedge f_2 \in O(g_2) \Rightarrow f_1 \cdot f_2 \in O(g_1 \cdot g_2)$
- *Invariança multiplicativa.* Per a tota constant $c \in \mathbb{R}^+$, $O(f) = O(c \cdot f)$

Notació asimptòtica: propietats

Exercici

Feu servir la regla del límit per demostrar la transitivitat de l'O gran, és a dir, que si f, g, h són funcions, llavors $f \in O(g) \wedge g \in O(h) \Rightarrow f \in O(h)$.

Suposant que $f \in O(g)$ i $g \in O(h)$, tenim que

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} < \infty \quad \wedge \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{g(n)}{h(n)} < \infty.$$

Aleshores,

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{h(n)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n) \cdot g(n)}{g(n) \cdot h(n)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{g(n)}{h(n)} < \infty$$

i, per tant, $f \in O(h)$.

Exercici

Feu servir la regla del límit per demostrar les altres propietats de l'O gran.

Notació asimptòtica: propietats

Exercici

Feu servir la regla del límit per demostrar la transitivitat de l'O gran, és a dir, que si f, g, h són funcions, llavors $f \in O(g) \wedge g \in O(h) \Rightarrow f \in O(h)$.

Suposant que $f \in O(g)$ i $g \in O(h)$, tenim que

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} < \infty \quad \wedge \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{g(n)}{h(n)} < \infty.$$

Aleshores,

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{h(n)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n) \cdot g(n)}{g(n) \cdot h(n)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{g(n)}{h(n)} < \infty$$

i, per tant, $f \in O(h)$.

Exercici

Feu servir la regla del límit per demostrar les altres propietats de l'O gran.

Exercici

Argumenteu per què l'afirmació $f \in O(g)$ és equivalent a

$$\exists c \in \mathbb{R}^+ \quad \forall n \quad f(n) \leq c \cdot g(n).$$

Recordeu que, per definició, $f \in O(g)$ si

$$\exists c \in \mathbb{R}^+ \exists n_0 \in \mathbb{N} \quad \forall n \geq n_0 \quad f(n) \leq c \cdot g(n).$$

Nota

La notació $\forall n P(n)$ representa que $P(n)$ es compleix per a tots els valors de n excepte per a un nombre finit.

Propietats de Θ

Donades les funcions f, f_1, f_2, g, g_1, g_2 i h :

- *Reflexivitat.* $f \in \Theta(f)$
- *Transitivitat.* $f \in \Theta(g) \wedge g \in \Theta(h) \Rightarrow f \in \Theta(h)$
- *Simetria.* $f \in \Theta(g) \iff g \in \Theta(f) \iff \Theta(f) = \Theta(g)$
- *Regla de la suma.* $f_1 \in \Theta(g_1) \wedge f_2 \in \Theta(g_2) \Rightarrow f_1 + f_2 \in \Theta(\max(g_1, g_2))$
- *Regla del producte.* $f_1 \in \Theta(g_1) \wedge f_2 \in \Theta(g_2) \Rightarrow f_1 \cdot f_2 \in \Theta(g_1 \cdot g_2)$
- *Invariança multiplicativa.* Per a tota constant $c \in \mathbb{R}^+$, $\Theta(f) = \Theta(c \cdot f)$

Notació asimptòtica: propietats

Notació de classes

Si $\mathcal{F}_1$ i $\mathcal{F}_2$ són classes de funcions (com ara $O(f)$ o $\Omega(f)$), definim:

- $\mathcal{F}_1 + \mathcal{F}_2 = \{f + g \mid f \in \mathcal{F}_1 \wedge g \in \mathcal{F}_2\}$
(on $f + g$ és la funció definida com $(f + g)(n) = f(n) + g(n)$)
- $\mathcal{F}_1 \cdot \mathcal{F}_2 = \{f \cdot g \mid f \in \mathcal{F}_1 \wedge g \in \mathcal{F}_2\}$
(on $f \cdot g$ és la funció definida com $(f \cdot g)(n) = f(n) \cdot g(n)$)

Regles de la suma i el producte (segona versió)

Donades dues funcions f i g :

- $O(f) + O(g) = O(f + g) = O(\max\{f, g\})$
- $O(f) \cdot O(g) = O(f \cdot g)$
- $\Theta(f) + \Theta(g) = \Theta(f + g) = \Theta(\max\{f, g\})$
- $\Theta(f) \cdot \Theta(g) = \Theta(f \cdot g)$

Notació asimptòtica: propietats

Notació de classes

Si $\mathcal{F}_1$ i $\mathcal{F}_2$ són classes de funcions (com ara $O(f)$ o $\Omega(f)$), definim:

- $\mathcal{F}_1 + \mathcal{F}_2 = \{f + g \mid f \in \mathcal{F}_1 \wedge g \in \mathcal{F}_2\}$
(on $f + g$ és la funció definida com $(f + g)(n) = f(n) + g(n)$)
- $\mathcal{F}_1 \cdot \mathcal{F}_2 = \{f \cdot g \mid f \in \mathcal{F}_1 \wedge g \in \mathcal{F}_2\}$
(on $f \cdot g$ és la funció definida com $(f \cdot g)(n) = f(n) \cdot g(n)$)

Regles de la suma i el producte (segona versió)

Donades dues funcions f i g :

- $O(f) + O(g) = O(f + g) = O(\max\{f, g\})$
- $O(f) \cdot O(g) = O(f \cdot g)$
- $\Theta(f) + \Theta(g) = \Theta(f + g) = \Theta(\max\{f, g\})$
- $\Theta(f) \cdot \Theta(g) = \Theta(f \cdot g)$

Costos freqüents

- **Constant:** $\Theta(1)$
  - Decidir la paritat
  - Sumar dues variables numèriques
- **Logarítmic:** $\Theta(\log n)$
  - Cerca binària
- **Lineal:** $\Theta(n)$
  - Recorregut seqüencial
(p. ex., calcular el màxim, el mínim, la mitjana)
- **Quasilineal:** $\Theta(n \log n)$
  - Ordenacions per fusió (*Mergesort*) i ràpida (*Quicksort*)

Costos freqüents

- **Constant:** $\Theta(1)$
  - Decidir la paritat
  - Sumar dues variables numèriques
- **Logarítmic:** $\Theta(\log n)$
  - Cerca binària
- **Lineal:** $\Theta(n)$
  - Recorregut seqüencial
(p. ex., calcular el màxim, el mínim, la mitjana)
- **Quasilineal:** $\Theta(n \log n)$
  - Ordenacions per fusió (*Mergesort*) i ràpida (*Quicksort*)

Costos freqüents

- **Constant:** $\Theta(1)$
  - Decidir la paritat
  - Sumar dues variables numèriques
- **Logarítmic:** $\Theta(\log n)$
  - Cerca binària
- **Lineal:** $\Theta(n)$
  - Recorregut seqüencial
(p. ex., calcular el màxim, el mínim, la mitjana)
- **Quasilineal:** $\Theta(n \log n)$
  - Ordenacions per fusió (*Mergesort*) i ràpida (*Quicksort*)

Costos freqüents

- **Constant:** $\Theta(1)$
  - Decidir la paritat
  - Sumar dues variables numèriques
- **Logarítmic:** $\Theta(\log n)$
  - Cerca binària
- **Lineal:** $\Theta(n)$
  - Recorregut seqüencial
(p. ex., calcular el màxim, el mínim, la mitjana)
- **Quasilineal:** $\Theta(n \log n)$
  - Ordenacions per fusió (*Mergesort*) i ràpida (*Quicksort*)

Costos freqüents

- **Quadràtic:** $\Theta(n^2)$
  - Suma de dues matrius quadrades
  - Ordenació per selecció i bombolla
- **Cúbic:** $\Theta(n^3)$
  - Producte de dues matrius quadrades
  - Enumeració de triples
- **Polinòmic:** $\Theta(n^k)$, per a $k \geq 1$ constant
  - Enumerar combinacions
  - Test de primalitat
(amb variants de l'algorisme AKS que van de $\Theta(n^{12})$ a $\Theta(n^6)$)
- **Exponencial:** $\Theta(k^n)$, per a $k > 1$ constant
  - Cerca en un espai de configuracions (d'amplada k i profunditat n)
- **Altres funcions:** $\Theta(\sqrt{n})$, $\Theta(n!)$, $\Theta(n^n)$

Formes de creixement

Costos freqüents

- **Quadràtic:** $\Theta(n^2)$
  - Suma de dues matrius quadrades
  - Ordenació per selecció i bombolla
- **Cúbic:** $\Theta(n^3)$
  - Producte de dues matrius quadrades
  - Enumeració de triples
- **Polinòmic:** $\Theta(n^k)$, per a $k \geq 1$ constant
  - Enumerar combinacions
  - Test de primalitat

(amb variants de l'algorisme AKS que van de $\Theta(n^{12})$ a $\Theta(n^6)$)
- **Exponencial:** $\Theta(k^n)$, per a $k > 1$ constant
  - Cerca en un espai de configuracions (d'amplada k i profunditat n)
- **Altres funcions:** $\Theta(\sqrt{n})$, $\Theta(n!)$, $\Theta(n^n)$

Costos freqüents

- **Quadràtic:** $\Theta(n^2)$
  - Suma de dues matrius quadrades
  - Ordenació per selecció i bombolla
- **Cúbic:** $\Theta(n^3)$
  - Producte de dues matrius quadrades
  - Enumeració de triples
- **Polinòmic:** $\Theta(n^k)$, per a $k \geq 1$ constant
  - Enumerar combinacions
  - Test de primalitat
(amb variants de l'algorisme AKS que van de $\Theta(n^{12})$ a $\Theta(n^6)$)
- **Exponencial:** $\Theta(k^n)$, per a $k > 1$ constant
  - Cerca en un espai de configuracions (d'amplada k i profunditat n)
- **Altres funcions:** $\Theta(\sqrt{n})$, $\Theta(n!)$, $\Theta(n^n)$

Costos freqüents

- **Quadràtic:** $\Theta(n^2)$
  - Suma de dues matrius quadrades
  - Ordenació per selecció i bombolla
- **Cúbic:** $\Theta(n^3)$
  - Producte de dues matrius quadrades
  - Enumeració de triples
- **Polinòmic:** $\Theta(n^k)$, per a $k \geq 1$ constant
  - Enumerar combinacions
  - Test de primalitat
(amb variants de l'algorisme AKS que van de $\Theta(n^{12})$ a $\Theta(n^6)$)
- **Exponencial:** $\Theta(k^n)$, per a $k > 1$ constant
  - Cerca en un espai de configuracions (d'amplada k i profunditat n)
- **Altres funcions:** $\Theta(\sqrt{n})$, $\Theta(n!)$, $\Theta(n^n)$

Costos freqüents

- **Quadràtic:** $\Theta(n^2)$
  - Suma de dues matrius quadrades
  - Ordenació per selecció i bombolla
- **Cúbic:** $\Theta(n^3)$
  - Producte de dues matrius quadrades
  - Enumeració de triples
- **Polinòmic:** $\Theta(n^k)$, per a $k \geq 1$ constant
  - Enumerar combinacions
  - Test de primalitat
(amb variants de l'algorisme AKS que van de $\Theta(n^{12})$ a $\Theta(n^6)$)
- **Exponencial:** $\Theta(k^n)$, per a $k > 1$ constant
  - Cerca en un espai de configuracions (d'amplada k i profunditat n)
- **Altres funcions:** $\Theta(\sqrt{n})$, $\Theta(n!)$, $\Theta(n^n)$

Formes de creixement

Notació

Donades dues funcions f i g , escrivim $f \prec g$ per indicar que $f \in O(g)$ però $g \notin O(f)$.

Exercici

Trobeu dos costos f, g de l'escala anterior per als quals $f \prec \sqrt{n} \prec g$.

Solució

Triem $f(n) = \log n$ i $g(n) = n$ i apliquem la regla del límit:

① $\log n \prec \sqrt{n}$. Per la regla de L'Hôpital,

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\log n}{\sqrt{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1/(\ln 2 \cdot n)}{1/2 \cdot n^{-1/2}} = \frac{2}{\ln 2} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^{1/2}}{n} = \frac{2}{\ln 2} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^{1/2}} = 0.$$

② $\sqrt{n} \prec n$. Trivialment, $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n}}{n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}} = 0$.

Notació

Donades dues funcions f i g , escrivim $f \prec g$ per indicar que $f \in O(g)$ però $g \notin O(f)$.

Exercici

Trobeu dos costos f, g de l'escala anterior per als quals $f \prec \sqrt{n} \prec g$.

Solució

Triem $f(n) = \log n$ i $g(n) = n$ i apliquem la regla del límit:

❶ $\log n \prec \sqrt{n}$. Per la regla de L'Hôpital,

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\log n}{\sqrt{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1/(\ln 2 \cdot n)}{1/2 \cdot n^{-1/2}} = \frac{2}{\ln 2} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^{1/2}}{n} = \frac{2}{\ln 2} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^{1/2}} = 0.$$

❷ $\sqrt{n} \prec n$. Trivialment, $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n}}{n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}} = 0$.

Qüestions

Tenim un vector de n de bits com A o B :

	0	1	2	3	4	5	6	7
A :	0	0	1	0	1	1	0	1
B :	0	0	0	0	0	1	1	1

Quin és el cost de

- 1 decidir si l'últim bit és un 1?
- 2 trobar la posició del primer 1?
- 3 trobar la posició del primer 1 quan els bits estan ordenats (com en B , no hi ha cap 0 després d'un 1)?
- 4 decidir si el nombre d'1s és senar?
- 5 decidir si el nombre d'1s és senar quan els bits estan ordenats?

Qüestions

Tenim un vector de n de bits com A o B :

	0	1	2	3	4	5	6	7
A :	0	0	1	0	1	1	0	1
B :	0	0	0	0	0	1	1	1

Quin és el cost de

- 1 decidir si l'últim bit és un 1?
- 2 trobar la posició del primer 1?
- 3 trobar la posició del primer 1 quan els bits estan ordenats (com en B , no hi ha cap 0 després d'un 1)?
- 4 decidir si el nombre d'1s és senar?
- 5 decidir si el nombre d'1s és senar quan els bits estan ordenats?

Qüestions

Tenim un vector de n de bits com A o B :

	0	1	2	3	4	5	6	7
A :	0	0	1	0	1	1	0	1
B :	0	0	0	0	0	1	1	1

Quin és el cost de

- 1 decidir si l'últim bit és un 1?
- 2 trobar la posició del primer 1?
- 3 trobar la posició del primer 1 quan els bits estan ordenats (com en B , no hi ha cap 0 després d'un 1)?
- 4 decidir si el nombre d'1s és senar?
- 5 decidir si el nombre d'1s és senar quan els bits estan ordenats?

Qüestions

Tenim un vector de n de bits com A o B :

	0	1	2	3	4	5	6	7
A :	0	0	1	0	1	1	0	1
B :	0	0	0	0	0	1	1	1

Quin és el cost de

- 1 decidir si l'últim bit és un 1?
- 2 trobar la posició del primer 1?
- 3 trobar la posició del primer 1 quan els bits estan ordenats (com en B , no hi ha cap 0 després d'un 1)?
- 4 decidir si el nombre d'1s és senar?
- 5 decidir si el nombre d'1s és senar quan els bits estan ordenats?

Qüestions

Tenim un vector de n de bits com A o B :

	0	1	2	3	4	5	6	7
A :	0	0	1	0	1	1	0	1
B :	0	0	0	0	0	1	1	1

Quin és el cost de

- 1 decidir si l'últim bit és un 1?
- 2 trobar la posició del primer 1?
- 3 trobar la posició del primer 1 quan els bits estan ordenats (com en B , no hi ha cap 0 després d'un 1)?
- 4 decidir si el nombre d'1s és senar?
- 5 decidir si el nombre d'1s és senar quan els bits estan ordenats?

Tema 1. Anàlisi d'algorismes

1 Temps de càlcul

- Eficiència dels algorismes
- Ordres de magnitud

2 Notació asimptòtica

- Notació asimptòtica: definicions
- Notació asimptòtica: propietats
- Formes de creixement

3 Cost dels algorismes

- Algorismes iteratius
- Algorismes recursius
- Teoremes mestres

Càlcul del cost:

- El cost d'una **operació elemental** és $\Theta(1)$. Això inclou:
  - una assignació entre tipus bàsics
  - una comparació
  - l'avaluació d'una expressió senzilla
  - una operació aritmètica
  - l'accés a un component d'una taula
- Si el cost d'un fragment F_1 és $\Theta(f_1)$ i el d'un fragment F_2 és $\Theta(f_2)$, llavors el cost de la **composició seqüencial**

$$F_1; F_2$$

és $\Theta(f_1) + \Theta(f_2) = \Theta(\max(f_1, f_2))$. Per tant, si k és constant i el fragment F_k té cost $\Theta(f_k)$, el cost de la composició seqüencial

$$F_1; F_2; \dots; F_k$$

és $\Theta(f_1) + \Theta(f_2) + \dots + \Theta(f_k) = \Theta(\max(f_1, f_2, \dots, f_k))$.

Càlcul del cost:

- El cost d'una **operació elemental** és $\Theta(1)$. Això inclou:
  - una assignació entre tipus bàsics
  - una comparació
  - l'avaluació d'una expressió senzilla
  - una operació aritmètica
  - l'accés a un component d'una taula
- Si el cost d'un fragment F_1 és $\Theta(f_1)$ i el d'un fragment F_2 és $\Theta(f_2)$, llavors el cost de la **composició seqüencial**

$$F_1; F_2$$

és $\Theta(f_1) + \Theta(f_2) = \Theta(\max(f_1, f_2))$. Per tant, si k és constant i el fragment F_k té cost $\Theta(f_k)$, el cost de la composició seqüencial

$$F_1; F_2; \dots; F_k$$

és $\Theta(f_1) + \Theta(f_2) + \dots + \Theta(f_k) = \Theta(\max(f_1, f_2, \dots, f_k))$.

Càlcul del cost:

- Si el cost d'un fragment F és $O(f)$ i el cost d'avaluar B és $O(g)$, llavors el cost de la **composició alternativa d'una branca**

if (B) F

és $O(g) + O(f) = O(\max(g, f))$.

- Si el cost d'un fragment F_1 és $\Theta(f_1)$, el d'un fragment F_2 és $\Theta(f_2)$ i el d'avaluar B és $\Theta(g)$, llavors el cost de la **composició alternativa de dues branques**

if (B) F_1 ; else F_2

és $\Theta(g) + \Theta(\max(f_1, f_2)) = \Theta(\max(g, f_1, f_2))$.

En el cas que $f_1, f_2 \in \Theta(f)$ per a una funció f , el cost és $\Theta(\max(g, f))$.

Càlcul del cost:

- Si el cost d'un fragment F és $O(f)$ i el cost d'avaluar B és $O(g)$, llavors el cost de la **composició alternativa d'una branca**

if (B) F

és $O(g) + O(f) = O(\max(g, f))$.

- Si el cost d'un fragment F_1 és $\Theta(f_1)$, el d'un fragment F_2 és $\Theta(f_2)$ i el d'avaluar B és $\Theta(g)$, llavors el cost de la **composició alternativa de dues branques**

if (B) F_1 ; else F_2

és $\Theta(g) + \Theta(\max(f_1, f_2)) = \Theta(\max(g, f_1, f_2))$.

En el cas que $f_1, f_2 \in \Theta(f)$ per a una funció f , el cost és $\Theta(\max(g, f))$.

Càlcul del cost:

- Si el cost de F durant la i -èsima iteració és $\Theta(f_i)$, el d'avaluar B és $\Theta(g_i)$ i el nombre d'iteracions és $h(n)$, llavors el cost de la **composició iterativa**

while (B) F

és $(\sum_{i=1}^{h(n)} \Theta(f_i(n) + g_i(n))) + \Theta(g_{h(n)+1}(n))$.

Si $f = \max_{i=0 \dots h(n)} \{f_i(n), g_i(n), g_{h(n)+1}(n)\}$, llavors el cost és $O(hf)$.

Exemple d'ordenació per selecció

Passos per ordenar la seqüència 5, 6, 1, 2, 0, 7, 4, 3 segons l'algorisme de selecció. En vermell, els elements ja ordenats. En groc, els elements intercanviats pel màxim.

5	6	1	2	0	7	4	3
5	6	1	2	0	3	4	7
5	4	1	2	0	3	6	7
3	4	1	2	0	5	6	7
3	0	1	2	4	5	6	7
2	0	1	3	4	5	6	7
1	0	2	3	4	5	6	7
0	1	2	3	4	5	6	7

Ordenació per selecció

```
0 int posicio_maxim(const vector<int>& v, int m) {  
1     int k = 0;  
2     for (int i = 1; i <= m; ++i)  
3         if (v[i] > v[k]) k = i;  
4     return k; }  
  
5 void ordena_seleccio (vector<int>& v, int n) {  
6     for (int i = n; i > 0; --i) {  
7         int k = posicio_maxim(v, i);  
8         swap(v[k], v[i]); }}}
```

2, 6 Iteracions bucles: $m = m - 1 + 1$, $n = n - 1 + 1$.

7 Cost $\Theta(i)$.

altres Instruccions de cost constant: $\Theta(1)$.

$$t_{sel}(n) = \Theta(1) + \sum_{i=1}^n (\Theta(i) + \Theta(1)) = \Theta(\sum_{i=1}^n i) = \Theta(\frac{n(n+1)}{2}) = \Theta(n^2)$$

Exemple d'ordenació per inserció

Passos per ordenar la seqüència 5, 6, 1, 2, 0, 7, 4, 3 segons l'algorisme d'inserció. En vermell, els elements ja ordenats. En groc, el nombre de posicions que s'ha desplaçat l'element inserit.

5	6	1	2	0	7	4	3	(0)
5	6	1	2	0	7	4	3	(0)
1	5	6	2	0	7	4	3	(2)
1	2	5	6	0	7	4	3	(2)
0	1	2	5	6	7	4	3	(4)
0	1	2	5	6	7	4	3	(0)
0	1	2	4	5	6	7	3	(3)
0	1	2	3	4	5	6	7	(4)

Ordenació per inserció

```
0 void ordena_insercio(vector<int>& v,int i,int j) {  
1     for (int k = i+1; k <= j; ++k) {  
2         int t = k-1;  
3         while (t >= i and v[t+1] < v[t]) {  
4             swap(v[t], v[t+1]);  
5             --t;     }  
6     }
```

0 Pas de paràmetres: $\Theta(1)$.

1 Iteracions bucle: $n = j - (i + 1) + 1 = j - i$.

1,2 Condició d'iteració i línia 2: $\Theta(1)$.

3 Iteracions bucle: entre 0 i $k - 1 - i + 1 = k - i \leq n$.

4,5 Assignacions amb cost $\Theta(1)$.

$$\Theta(1) + (n \times \Theta(1)) \leq t_{ins}(n) \leq \Theta(1) + \sum_{k=i+1}^j (k - i) \times \Theta(1)$$

Hem vist que el cost d'ordenar per inserció n elements és $t_{ins}(n)$, on:

$$\Theta(1) + (n \times \Theta(1)) \leq t_{ins}(n) \leq \Theta(1) + \sum_{k=i+1}^j (k - i) \times \Theta(1)$$

Però

$$\begin{aligned}\sum_{k=i+1}^j (k - i) &= 1 + 2 + \dots + (j - i) \\ &= 1 + 2 + \dots + n \\ &= \frac{n(n+1)}{2} \in \Theta(n^2).\end{aligned}$$

Aleshores,

$$\Theta(n) \leq t_{ins}(n) \leq \Theta(n^2) \times \Theta(1) = \Theta(n^2).$$

Hem vist que el cost d'ordenar per inserció n elements és $t_{ins}(n)$, on:

$$\Theta(1) + (n \times \Theta(1)) \leq t_{ins}(n) \leq \Theta(1) + \sum_{k=i+1}^j (k - i) \times \Theta(1)$$

Però

$$\begin{aligned}\sum_{k=i+1}^j (k - i) &= 1 + 2 + \dots + (j - i) \\ &= 1 + 2 + \dots + n \\ &= \frac{n(n+1)}{2} \in \Theta(n^2).\end{aligned}$$

Aleshores,

$$\Theta(n) \leq t_{ins}(n) \leq \Theta(n^2) \times \Theta(1) = \Theta(n^2).$$

Hem vist que el cost d'ordenar per inserció n elements és $t_{ins}(n)$, on:

$$\Theta(1) + (n \times \Theta(1)) \leq t_{ins}(n) \leq \Theta(1) + \sum_{k=i+1}^j (k - i) \times \Theta(1)$$

Però

$$\begin{aligned}\sum_{k=i+1}^j (k - i) &= 1 + 2 + \dots + (j - i) \\ &= 1 + 2 + \dots + n \\ &= \frac{n(n+1)}{2} \in \Theta(n^2).\end{aligned}$$

Aleshores,

$$\Theta(n) \leq t_{ins}(n) \leq \Theta(n^2) \times \Theta(1) = \Theta(n^2).$$

El cost d'un algorisme recursiu s'expressa sovint en forma de recurrència.

Definició

Una **recurrència** és una equació o una desigualtat que descriu una funció expressada en termes del seu valor per a entrades més petites.

Exemple

$$C(n) = \begin{cases} 1, & \text{si } n = 1 \\ C(n-1) + n, & \text{si } n \geq 2 \end{cases}$$

Resoldre una recurrència vol dir donar-ne una forma tancada o, almenys, fites Θ o O de la seva solució.

El cost d'un algorisme recursiu s'expressa sovint en forma de recurrència.

Definició

Una **recurrència** és una equació o una desigualtat que descriu una funció expressada en termes del seu valor per a entrades més petites.

Exemple

$$C(n) = \begin{cases} 1, & \text{si } n = 1 \\ C(n-1) + n, & \text{si } n \geq 2 \end{cases}$$

Resoldre una recurrència vol dir donar-ne una forma tancada o, almenys, fites Θ o O de la seva solució.

Exemple

$$C(n) = \begin{cases} 1, & \text{si } n = 1 \\ C(n-1) + n, & \text{si } n \geq 2 \end{cases}$$

Idea

Podem observar que

- $C(1) = 1$
- $C(2) = 3$
- $C(3) = 6$
- $C(n) = C(n-1) + n = C(n-2) + (n-1) + n = \dots$

Exemple

$$C(n) = \begin{cases} 1, & \text{si } n = 1 \\ C(n-1) + n, & \text{si } n \geq 2 \end{cases}$$

Idea

Podem observar que

- $C(1) = 1$
- $C(2) = 3$
- $C(3) = 6$
- $C(n) = C(n-1) + n = C(n-2) + (n-1) + n = \dots$

Exemple

$$C(n) = \begin{cases} 1, & \text{si } n = 1 \\ C(n-1) + n, & \text{si } n \geq 2 \end{cases}$$

Idea

Podem observar que

- $C(1) = 1$
- $C(2) = 3$
- $C(3) = 6$
- $C(n) = C(n-1) + n = C(n-2) + (n-1) + n = \dots$

Exemple

$$C(n) = \begin{cases} 1, & \text{si } n = 1 \\ C(n-1) + n, & \text{si } n \geq 2 \end{cases}$$

Idea

Podem observar que

- $C(1) = 1$
- $C(2) = 3$
- $C(3) = 6$
- $C(n) = C(n-1) + n = C(n-2) + (n-1) + n = \dots$

Exemple

$$C(n) = \begin{cases} 1, & \text{si } n = 1 \\ C(n-1) + n, & \text{si } n \geq 2 \end{cases}$$

Solució

$$\begin{aligned} C(n) &= C(n-1) + n \\ &= C(n-2) + (n-1) + n \\ &= C(n-3) + (n-2) + (n-1) + n \\ &\vdots \\ &= C(1) + 2 + \dots + (n-2) + (n-1) + n \\ &= 1 + 2 + \dots + n \\ &= \sum_{i=1}^n i = \frac{n(n+1)}{2} \in \Theta(n^2). \end{aligned}$$

Per descriure una recurrència que expressi el cost d'un algorisme recursiu, n'hi ha prou a determinar:

- el **paràmetre de recursió** n ,
- el **cost del cas base** ($n = 0, n = 1, \dots$)
- el **cost del cas inductiu**
  - nombre de crides recursives
  - valor del paràmetre recursiu en les crides
  - cost dels càlculs addicionals no recursius

Cerca lineal recursiva

Comprovar si un nombre x apareix en un vector v entre les posicions 0 i $n - 1$ comparant-lo amb $v[0], v[1], \dots, v[n - 1]$. Si es troba x , retornar la seva posició en v . Altrament, retornar -1.

```
int cerca_lineal(const vector<int>& v, int n, int x) {  
    if (n == 0) return -1;  
    else if (v[n-1] == x) return n-1;  
    else return cerca_lineal(v, n-1, x);  
}
```

El paràmetre de recursió és n , la mida del vector. Definim la recurrència $T(n)$ que representa el cost en cas pitjor de l'algorisme:

$$T(n) = T(n - 1) + \Theta(1)$$

Recurrència per a la cerca lineal

$$\begin{aligned}T(n) &= T(n-1) + \Theta(1) \text{ per a } n \geq 1, \text{ i} \\T(0) &= \Theta(1).\end{aligned}$$

Solució

$$\begin{aligned}T(n) &= T(n-1) + \Theta(1) \\&= T(n-2) + 2 \cdot \Theta(1) \\&= T(n-3) + 3 \cdot \Theta(1) \\&\vdots \\&= T(0) + n \cdot \Theta(1) \\&= (n+1) \cdot \Theta(1) \\&= \Theta(n+1) = \Theta(n).\end{aligned}$$

Cerca binària recursiva

Comprovar si un nombre x apareix en un vector v entre les posicions i i j fent servir cerca binària. Si es troba x , retornar la seva posició en v . Altrament, retornar -1 .

```
int cerca_binaria(const vector<int>& v,int i,int j,int x)
{  if (i <= j) {
    int k = (i + j) / 2;
    if (x == v[k])
        return k;
    else if (x < v[k])
        return cerca_binaria(v,i,k-1,x);
    else
        return cerca_binaria(v,k+1,j,x);
  } return -1;
}
```

```
int cerca_binaria(const vector<int>& v, int i, int j, int x)
{
    if (i <= j) {
        int k = (i + j) / 2;
        if (x == v[k])
            return k;
        else if (x < v[k])
            return cerca_binaria(v, i, k-1, x);
        else
            return cerca_binaria(v, k+1, j, x);
    }
    return -1;
}
```

El paràmetre de recursió és $n = j - i$, la mida de l'interval a explorar. Definim la recurrència $T(n)$ que representa el cost en cas pitjor de l'algorisme:

$$T(n) = T(n/2) + \Theta(1)$$

Recurrència per a la cerca binària

$$\begin{aligned}T(n) &= T(n/2) + \Theta(1) \quad \text{per a } n \geq 1, \text{ i} \\T(0) &= \Theta(1).\end{aligned}$$

Solució

$$\begin{aligned}T(n) &= T(n/2) + \Theta(1) \\&= T(n/4) + 2 \cdot \Theta(1) \\&= T(n/8) + 3 \cdot \Theta(1) \\&\vdots \\&= T(n/2^{\log n}) + \log n \cdot \Theta(1) \\&= T(1) + \log n \cdot \Theta(1) \\&= T(0) + (\log n + 1) \cdot \Theta(1) \\&= (\log n + 2) \cdot \Theta(1) = \Theta(\log n + 2) = \Theta(\log n).\end{aligned}$$

Per sistematitzar l'anàlisi del cost dels algorismes recursius, els classifiquem en dos grups en funció de com divideixen el problema d'entrada en subproblemes en les crides recursives.

Sigui A un algorisme que, amb una entrada de mida n , fa a crides recursives i una feina addicional no recursiva de cost $g(n)$. Llavors, si en les crides recursives els subproblemes tenen mida

- $n - c$, el cost d' A ve descrit per la recurrència

$$T(n) = a \cdot T(n - c) + g(n)$$

- n/b , el cost d' A ve descrit per la recurrència

$$T(n) = a \cdot T(n/b) + g(n)$$

Les dues menes de recurrències anteriors:

- **subtractives**: $T(n) = a \cdot T(n - c) + g(n)$
- **divisores**: $T(n) = a \cdot T(n/b) + g(n)$

es poden resoldre amb els anomenats **teoremes mestres** que veiem a continuació.

Teorema mestre I

$$\text{Sigui } T(n) = \begin{cases} f(n), & \text{si } 0 \leq n < n_0 \\ a \cdot T(n - c) + g(n), & \text{si } n \geq n_0 \end{cases}$$

on $n_0 \in \mathbb{N}$, $c \geq 1$, f és una funció arbitrària i $g \in \Theta(n^k)$ per a $k \geq 0$.

Aleshores

$$T(n) \in \begin{cases} \Theta(n^k), & \text{si } a < 1 \\ \Theta(n^{k+1}), & \text{si } a = 1 \\ \Theta(a^{n/c}), & \text{si } a > 1 \end{cases}$$

Teorema mestre I

$$\text{Sigui } T(n) = \begin{cases} f(n), & \text{si } 0 \leq n < n_0 \\ a \cdot T(n-c) + g(n), & \text{si } n \geq n_0 \end{cases}$$

on $n_0 \in \mathbb{N}$, $c \geq 1$, f és una funció arbitrària i $g \in \Theta(n^k)$ per a $k \geq 0$.

Aleshores

$$T(n) \in \begin{cases} \Theta(n^k), & \text{si } a < 1 \\ \Theta(n^{k+1}), & \text{si } a = 1 \\ \Theta(a^{n/c}), & \text{si } a > 1 \end{cases}$$

Exemple 1

Hem vist que el cost de l'algorisme recursiu de **cerca lineal** es pot descriure amb la recurrència $T(n) = T(n-1) + \Theta(1)$ per a $n \geq 1$, i $T(0) = \Theta(1)$.

Per tant, $n_0 = 1$, $a = 1$, $c = 1$, $k = 0$.

Llavors, $T(n)$ pertany al 2n cas: $T(n) \in \Theta(n^{k+1}) = \Theta(n)$.

Teorema mestre I

$$\text{Sigui } T(n) = \begin{cases} f(n), & \text{si } 0 \leq n < n_0 \\ a \cdot T(n - c) + g(n), & \text{si } n \geq n_0 \end{cases}$$

on $n_0 \in \mathbb{N}$, $c \geq 1$, f és una funció arbitrària i $g \in \Theta(n^k)$ per a $k \geq 0$.

Aleshores

$$T(n) \in \begin{cases} \Theta(n^k), & \text{si } a < 1 \\ \Theta(n^{k+1}), & \text{si } a = 1 \\ \Theta(a^{n/c}), & \text{si } a > 1 \end{cases}$$

Exemple 2

En la recurrència $T(n) = T(n - 1) + \Theta(n)$, tenim els valors

$$a = 1, c = 1, k = 1.$$

Lavors, $T(n)$ pertany al 2n cas: $T(n) \in \Theta(n^{k+1}) = \Theta(n^2)$.

Teorema mestre I

$$\text{Sigui } T(n) = \begin{cases} f(n), & \text{si } 0 \leq n < n_0 \\ a \cdot T(n - c) + g(n), & \text{si } n \geq n_0 \end{cases}$$

on $n_0 \in \mathbb{N}$, $c \geq 1$, f és una funció arbitrària i $g \in \Theta(n^k)$ per a $k \geq 0$.

Aleshores

$$T(n) \in \begin{cases} \Theta(n^k), & \text{si } a < 1 \\ \Theta(n^{k+1}), & \text{si } a = 1 \\ \Theta(a^{n/c}), & \text{si } a > 1 \end{cases}$$

Exemple 3

En la recurrència $T(n) = 2 \cdot T(n - 1) + \Theta(n)$, tenim els valors

$$a = 2, \quad c = 1, \quad k = 1.$$

Lavors, $T(n)$ pertany al 3r cas: $T(n) \in \Theta(2^n)$.

Teorema mestre II

$$\text{Sigui } T(n) = \begin{cases} f(n), & \text{si } 0 \leq n < n_0 \\ a \cdot T(n/b) + g(n), & \text{si } n \geq n_0 \end{cases}$$

on $n_0 \in \mathbb{N}$, $b > 1$, f és una funció arbitrària i $g \in \Theta(n^k)$ per a $k \geq 0$.

Sigui $\alpha = \log_b(a)$. Aleshores,

$$T(n) \in \begin{cases} \Theta(n^k), & \text{si } \alpha < k \\ \Theta(n^k \log n), & \text{si } \alpha = k \\ \Theta(n^\alpha), & \text{si } \alpha > k \end{cases}$$

Exemple 1

Hem vist que el cost de l'algorisme recursiu de **cerca binària** es pot descriure amb $T(n) = T(n/2) + \Theta(1)$, $n \geq 1$, i $T(0) = \Theta(1)$.

Per tant, $n_0 = 1$, $a = 1$, $b = 2$, $k = 0$, $\alpha = 0$.

Lavors, $T(n)$ pertany al 2n cas: $T(n) \in \Theta(n^k \log n) = \Theta(\log n)$.

Teorema mestre II

$$\text{Sigui } T(n) = \begin{cases} f(n), & \text{si } 0 \leq n < n_0 \\ a \cdot T(n/b) + g(n), & \text{si } n \geq n_0 \end{cases}$$

on $n_0 \in \mathbb{N}$, $b > 1$, f és una funció arbitrària i $g \in \Theta(n^k)$ per a $k \geq 0$.

Sigui $\alpha = \log_b(a)$. Aleshores,

$$T(n) \in \begin{cases} \Theta(n^k), & \text{si } \alpha < k \\ \Theta(n^k \log n), & \text{si } \alpha = k \\ \Theta(n^\alpha), & \text{si } \alpha > k \end{cases}$$

Exemple 1

Hem vist que el cost de l'algorisme recursiu de **cerca binària** es pot descriure amb $T(n) = T(n/2) + \Theta(1)$, $n \geq 1$, i $T(0) = \Theta(1)$.

Per tant, $n_0 = 1$, $a = 1$, $b = 2$, $k = 0$, $\alpha = 0$.

Lavors, $T(n)$ pertany al 2n cas: $T(n) \in \Theta(n^k \log n) = \Theta(\log n)$.

Funció principal de l'ordenació per fusió (*mergesort*)

```
template <typename elem>
void mergesort(vector<elem>& v, int e, int d) {
    if (e < d) {
        int m = (e + d) / 2;
        mergesort(v, e, m);
        mergesort(v, m + 1, d);
        merge(v, e, m, d);
    }
}
```

Tenint en compte que el cost de la crida `merge(v, e, m, d)` és $\Theta(n)$ (on $n = d - e + 1$), el cost total es pot expressar amb la recurrència:

$$T(n) = 2T(n/2) + \Theta(n) \text{ per a } n \geq 2, \text{ i } T(1) = \Theta(1).$$

Teorema mestre II

$$\text{Sigui } T(n) = \begin{cases} f(n), & \text{si } 0 \leq n < n_0 \\ a \cdot T(n/b) + g(n), & \text{si } n \geq n_0 \end{cases}$$

on $n_0 \in \mathbb{N}$, $b > 1$, f és una funció arbitrària i $g \in \Theta(n^k)$ per a $k \geq 0$.

Sigui $\alpha = \log_b(a)$. Aleshores,

$$T(n) \in \begin{cases} \Theta(n^k), & \text{si } \alpha < k \\ \Theta(n^k \log n), & \text{si } \alpha = k \\ \Theta(n^\alpha), & \text{si } \alpha > k \end{cases}$$

Exemple 2

Hem vist que el cost de l'**ordenació per fusió** es pot descriure amb la recurrència $T(n) = 2T(n/2) + \Theta(n)$ per a $n \geq 2$ i $T(1) = \Theta(1)$.

Per tant, $n_0 = 2$, $a = 2$, $b = 2$, $k = 1$, $\alpha = 1$. Llavors, $T(n)$ pertany al 2n cas:

$$T(n) \in \Theta(n^k \log n) = \Theta(n \log n).$$

Exercici 1

Resoleu la recurrència $T(n) = T(\sqrt{n}) + 1$.

Pista

Fer canvi de variable $m = \log n$.

Exercici 1

Resoleu la recurrència $T(n) = T(\sqrt{n}) + 1$.

Solució

Fem el canvi de variable $m = \log n$. Aleshores,

$$T(n) = T(2^m) = T(2^{m/2}) + 1.$$

Definim $S(m) = T(2^m)$, que compleix

$$S(m) = S(m/2) + 1.$$

Pel teorema mestre II, tenim que $S(m) \in \Theta(\log m)$ i, per tant:

$$T(n) = T(2^m) = S(m) \in \Theta(\log m) = \Theta(\log \log n).$$

Exercici 2

Resoleu la recurrència $T(n) = 2T(\sqrt{n}) + \log n$.

En termes de cost asimptòtic, l'algorisme d'ordenació per fusió és òptim:

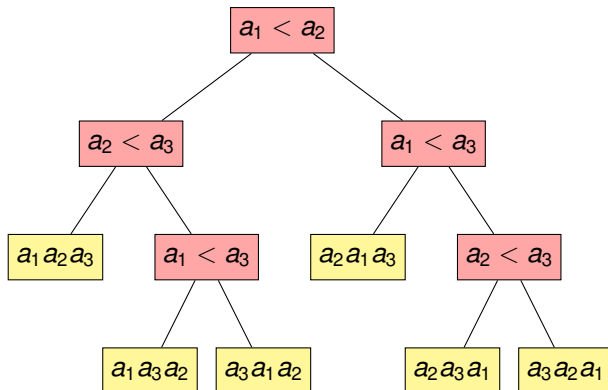
Proposició

Tot algorisme d'ordenació basat en comparacions té cost $\Omega(n \log n)$.

Es pot argumentar fent servir arbres per representar els algorismes d'ordenació basats en comparacions.

Fita inferior dels algorismes d'ordenació

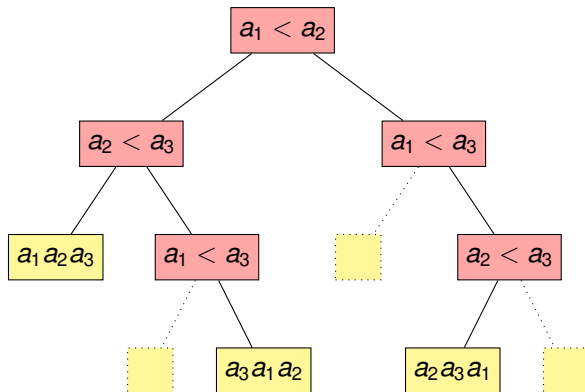
Suposem que volem ordenar a_1 , a_2 i a_3 . Si $a_1 < a_2$, seguim per la branca esquerra; si no, per la dreta. Els rectangles grocs representen les ordenacions trobades. **L'alçària de l'arbre és el cost en cas pitjor.**

Fita inferior dels algorismes d'ordenació

Considerem un arbre que ordena n elements:

- cada fulla correspon a una permutació de $\{1, 2, \dots, n\}$
- cada permutació de $\{1, 2, \dots, n\}$ ha d'aparèixer en alguna fulla (si una no hi fos, què passaria si es donés com a entrada?)

Fita inferior dels algorismes d'ordenació

- com que hi ha $n!$ permutacions de n elements, l'arbre té $\geq n!$ fulles
- tot arbre binari d'alçària d té $\leq 2^d$ fulles
- per tant, l'alçària del nostre arbre és almenys de $\log n!$

El cost de l'algorisme representat per l'arbre és, per tant, $\Omega(\log n!)$. Com que

$$n! \geq n \cdot (n-1) \cdot (n-2) \cdot \dots \cdot \lfloor n/2 \rfloor \geq (n/2)^{(n/2)}$$

tenim que

$$\log n! \geq \log(n/2)^{(n/2)} = \frac{n}{2} \log(n/2) \in \Omega(n \log n).$$

Proposició

Tot algorisme d'ordenació basat en comparacions té cost $\Omega(n \log n)$.

Fita inferior dels algorismes d'ordenació

- com que hi ha $n!$ permutacions de n elements, l'arbre té $\geq n!$ fulles
- tot arbre binari d'alçària d té $\leq 2^d$ fulles
- per tant, l'alçària del nostre arbre és almenys de $\log n!$

El cost de l'algorisme representat per l'arbre és, per tant, $\Omega(\log n!)$. Com que

$$n! \geq n \cdot (n-1) \cdot (n-2) \cdot \dots \cdot \lfloor n/2 \rfloor \geq (n/2)^{(n/2)}$$

tenim que

$$\log n! \geq \log(n/2)^{(n/2)} = \frac{n}{2} \log(n/2) \in \Omega(n \log n).$$

Proposició

Tot algorisme d'ordenació basat en comparacions té cost $\Omega(n \log n)$.

Fita inferior dels algorismes d'ordenació

- com que hi ha $n!$ permutacions de n elements, l'arbre té $\geq n!$ fulles
- tot arbre binari d'alçada d té $\leq 2^d$ fulles
- per tant, **l'alçada del nostre arbre és almenys de $\log n!$**

El cost de l'algorisme representat per l'arbre és, per tant, $\Omega(\log n!)$. Com que

$$n! \geq n \cdot (n-1) \cdot (n-2) \cdot \dots \cdot \lfloor n/2 \rfloor \geq (n/2)^{(n/2)}$$

tenim que

$$\log n! \geq \log(n/2)^{(n/2)} = \frac{n}{2} \log(n/2) \in \Omega(n \log n).$$

Proposició

Tot algorisme d'ordenació basat en comparacions té cost $\Omega(n \log n)$.

Fita inferior dels algorismes d'ordenació

- com que hi ha $n!$ permutacions de n elements, l'arbre té $\geq n!$ fulles
- tot arbre binari d'alçària d té $\leq 2^d$ fulles
- per tant, **l'alçària del nostre arbre és almenys de $\log n!$**

El cost de l'algorisme representat per l'arbre és, per tant, $\Omega(\log n!)$. Com que

$$n! \geq n \cdot (n-1) \cdot (n-2) \cdot \dots \cdot \lfloor n/2 \rfloor \geq (n/2)^{(n/2)}$$

tenim que

$$\log n! \geq \log(n/2)^{(n/2)} = \frac{n}{2} \log(n/2) \in \Omega(n \log n).$$

Proposició

Tot algorisme d'ordenació basat en comparacions té cost $\Omega(n \log n)$.

Fita inferior dels algorismes d'ordenació

- com que hi ha $n!$ permutacions de n elements, l'arbre té $\geq n!$ fulles
- tot arbre binari d'alçària d té $\leq 2^d$ fulles
- per tant, l'alçària del nostre arbre és almenys de $\log n!$

El cost de l'algorisme representat per l'arbre és, per tant, $\Omega(\log n!)$. Com que

$$n! \geq n \cdot (n-1) \cdot (n-2) \cdot \dots \cdot \lfloor n/2 \rfloor \geq (n/2)^{(n/2)}$$

tenim que

$$\log n! \geq \log(n/2)^{(n/2)} = \frac{n}{2} \log(n/2) \in \Omega(n \log n).$$

Proposició

Tot algorisme d'ordenació basat en comparacions té cost $\Omega(n \log n)$.